



## The Journal of International Social Science Education



ISSN: 2146-6297 (Online) Dergi wepsayfası: <https://www.dergipark.org.tr/en/pub/issej>

# İngiltere’de yakın dönem tarih eğitimi gündemi: “Tarih Öğretimi” dergisi kapsamında

**Aslı Avcı Akçalı**

**Önerilen atf:** Avcı Akçalı, A. (2022). İngiltere’de yakın dönem tarih eğitimi gündemi: “Tarih Öğretimi” dergisi kapsamında, *Uluslararası Sosyal Bilimler Eğitimi Dergisi*, 8(2), 237-268. DOI: 10.47615/issej.1104038

**Makale linki:** <https://doi.org/10.47615/issej.1104038>



© 2022 Yazar(lar). Baskılar ve izinler: Yazarlar makalelerini USBED/Uluslararası Sosyal Bilimler Eğitimi Dergisinde yayınladıktan sonra basılı olarak veya Birinci Baskı olarak çevrimiçi paylaşma iznine sahiptir.

### Öne Çıkanlar


“Tarih Öğretimi” dergisi İngiltere’de 1969 yılından bu yana tarih eğitimi alanında uygulamada ve akademik anlamdaki dönüşümlere ışık tutan ve yön veren zengin bir yayın içeriğini barındırmaktadır.

Mevcut çalışma ile İngiltere’de yakın dönemde tarih eğitimi alanının gelişiminin, bu alanda saygın ve önemli bir dergi örneği üzerinden anlaşılması amaçlanmakta, böylece Türkiye’de alanın uygulamadaki gelişimine ve özgün akademik araştırmaların üretilmesine yönelik çıkarımlar üretilmesine katkı sağlanacağı düşünülmektedir.

USBED/Uluslararası Sosyal Bilimler Eğitimi Dergisi hakemli bir çevrimiçi dergidir. Bu makale araştırma, öğretim ve özel çalışmalar amacıyla kullanılabilir. Makalenin içeriğinden yalnızca yazarlar sorumludur. Dergi makalelerin telif hakkına sahiptir. Yayıncı, araştırma materyalinin kullanımıyla bağlantılı veya doğrudan veya dolaylı olarak ortaya çıkan herhangi bir kayıp, işlem, talep veya masraf veya zarardan sorumlu tutulamaz.

Tüm yazarlardan, sunulan çalışmalarla ilgili olarak diğer kişi veya kuruluşlarla herhangi bir finansal, kişisel veya diğer ilişkiler dahil olmak üzere herhangi bir fiili veya potansiyel çıkar çatışmasını ifşa etmeleri istenir.

## İngiltere’de yakın dönem tarih eğitimi gündemi: “Tarih Öğretimi” dergisi kapsamında

Aslı Avcı Akçalı 

Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim Dalı, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir, 35380, Türkiye

### ÖZ

İngiltere’de 1969 yılından bu yana yayımlanmakta olan “Tarih Öğretimi” dergisi İngiliz Tarih Derneği’nin düzenli yayınlarından biridir. Ortaöğretim düzeyindeki tarih öğretmenleri için basılan dergi ulusal ve uluslararası anlamda önemli bir okuyucu kitlesine sahiptir. “Tarih Öğretimi” dergisi ülkede ortaöğretim tarih eğitimi alanında teorik ve pratik anlamda yaşanan değişim, dönüşüm ve yeniliklerin yanı sıra aksaklıkları ve bunların çözümüne yönelik önerileri yansıtan zengin bir içeriği barındırmaktadır. Bu araştırma “Tarih Öğretimi” dergisinin 2000 yılından bugüne kadar ki sayılarının incelenmesini amaçlamaktadır. Böylelikle tarih eğitimi alanında saygın ve önemli bir dergi örneğinde, akademik araştırmalardaki eğilimlerin ortaya konulması, belirtilen süreçte ülkede tarih eğitimi alanında gündem olan konulara ve alanın gelişimine ışık tutulması hedeflenmektedir. Nitel araştırma yaklaşımına dayanan çalışmanın deseni durum çalışmasıdır. Belgesel tarama yöntemiyle veri toplanan araştırmada elde edilen veriler içerik analizi yöntemine dayalı olarak analiz edilmiştir. Yapılan analiz doğrultusunda; derginin 2000 yılından bu yana yayımlanan sayılarında en çok ele alınan ana temanın tarihsel düşünme ve anlayış gelişimi olduğu görülmüştür. Derginin tarih eğitimi ile ilgili çeşitli sorunların çözümüne odaklanan ve başarılı uygulamaların tanıtılarak iyi fikirlerin paylaşıldığı bölümlerinde ise tarihsel konu ya da dönemlerin çok yönlü öğretimi, tarihsel sorgulama ve tarihsel anlayış geliştirme konularına sıkça değinildiği görülmüştür. Derginin yeni tarih öğretmenlerinin gelişimini amaçlayan ve bu konuda karşılaşılan sorunların ve çözüm önerilerinin işlendiği bölümlerinde ise alan eğitimi, kişisel/mesleki tutum ve gelişim, öğrenci gereksinimlerine uygun öğretim yapma konularında yaşanan sorunların sıklıkla ele alındığı görülmüştür. Bu bağlamda öğretmenlerin güncel ve etkili tarih öğretim yöntemlerini kullanma konusunda karşılaştıkları sorunlara da sıkça değinildiği görülmüştür.

### MAKALE TARİHİ

Geliş tarihi 15 Nisan 2022


Kabul tarihi 2 Temmuz 2022

### ANAHTAR KELİMELER

Tarih eğitimi, İngiltere, “Tarih Öğretimi” Dergisi

### Makale Türü

Araştırma makalesi

**İLETİŞİM** Aslı Avcı Akçalı  [asli.avci@deu.edu.tr](mailto:asli.avci@deu.edu.tr)  Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim Dalı, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir, 35380, Türkiye

© 2022 Yazar(lar).

Bu makale Creative Commons Attribution-NonCommercial ile lisanslanmıştır. Lisans, (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0>) koşulları altında dağıtılan ve ticari olmayan amaçla eserini remix, ince ayar yaparak ya da üzerine geliştirerek kendi eserlerinde kullanılmasına izin verir. Ancak ortaya çıkan yeni eseri benzer lisans ile lisanslamak zorunda değildir.

## Giriş

İngiltere ve Galler’de başlangıçta düzenli bir yapıyı yansıtmamakla birlikte bir eğitim sisteminin varlığı 1830’lu yıllara dayandırılabilir. İlköğretimin zorunlu hale gelmesi 1870’lerde mümkün olmuş, 20. yüzyılda ise bu durum ortaöğretimi kapsayacak şekilde genişletilmiştir. Tarih dersleri bu sürecin en başından itibaren eğitimin gerekli bir unsuru olarak yer edinmiştir. Geleneksel olarak İngiltere’de tarih eğitimi yoğun bilgi içerikli, kronolojik yaklaşıma dayalı, Britanya Tarihi ve ezber odaklı olarak sürdürülmüştür. İkinci Dünya Savaşı sonrasında yaşanan siyasi ve sosyal dönüşümler ise okullara farklı görevler yüklenmesine yol açmıştır. Ayrıca eğitimde daha serbest bir yapının sağlanması için daha fazla seçmeli ders ve konu beklentisi ortaya çıkmıştır. Bu bağlamda odak noktası değişmeyen ve “geleceğe bakmadığı” düşünülen tarih dersi giderek daha az öğrencinin tercih ettiği bir ders haline gelmiştir. 1960 ve 70’li yıllarda ise okullardaki tarih eğitiminin amacı, doğası ve değeri üzerine yürütülen tartışmalar konunun tekrar ele alınmasına yol açmıştır. “Yeni Tarih” yaklaşımı ve “Okullar Tarihi Projesi (SHP)” gibi gelişmelerin devamında teknolojideki ilerlemeler ve çağın gereklilikleri tarih eğitiminde bilgilerin ezberlenip hatırlanması biçimindeki klasik yaklaşımın sorgulanmasına ve 20. yüzyılın sonlarında bilgi ve beceriyi kaynaştıran yeni bir yaklaşımın benimsenmesine yol açmıştır (Smart & Harnett, 2009).

İngiltere’de okullar arası uyumu sağlamak ve standartları yükseltmek amacıyla 1988 yılında Milli Müfredat kavramı ortaya çıkmış ve 1991 yılında ilk tarih müfredatı ilan edilmiştir. Tarih müfredatının (1991-2007 arası) ilk üç versiyonu odağında kronoloji, sebep sonuç ilişkisi, değişim ve süreklilik, kaynak kullanımı ve tarihsel yorumlama şeklinde beş halkanın yanı sıra tarihsel bilgi ve anlamanın ve performansı ölçen kriterlerin olduğu bir müfredat yapısı ortaya koymuştur. Hükümet 2000’lerin başından bu yana öğretmenleri daha yaratıcı dersler planlamaya teşvik eden politikalar yürütmekte ve öğretmenlere daha fazla esneklik sağlanmaya çalışılmaktadır (Smart, 2009). İngiltere’de Eğitim Bakanlığı tarafından desteklenen Milli Müfredatı sürdürmek ve geliştirmekle yükümlü bakanlık dışı bir kurum olan Yeterlilikler ve Öğretim Programları Kurumu (QCA) da Milli Müfredatın yerel düzeydeki uygulamalarını geliştirmek ve bunun genel bakış açılarıyla ilişkisini göstermek üzere çeşitli çalışmalar yürütmektedir (Hawkey, 2008). Ancak okullarda kronolojik yaklaşımın egemen olduğu ve İngiliz tarihinin daha çok anlatıldığı bir yapının egemen kalması her zaman tartışılmıştır. Ayrıca öğretmenlerin tarihsel sorgulamayı öğretme, öğrencilerin tarihsel anlama gelişim süreçlerini tanıma, özellikle ortaöğretimde müfredat içeriğini aktarırken beceri ve kavramları uygun biçimde verebilmek için yeterli zamanı bulabilme konusundaki sorunları da gündemde kalmıştır (Smart, 2009).

İngiltere’de ortaöğretim düzeyinde öğretmenlik yapabilmek için adayların oldukça yoğun bir eğitimden geçmeleri beklenmektedir (Demircioğlu, 2010). Liseyi tamamlayan ve yükseköğrenime devam etmek isteyen adayların Ortaöğretim Genel Sertifika (GCSE) sınavından belirli bir başarı düzeyini yakalamış olması beklenir. Ardından adayların üniversite öncesinde tamamlamaları gereken iki yıllık bir eğitim aşamaları (A-Level) bulunmaktadır. Bu eğitim sonrasında eğitim

fakültelerinde belirlenen kurullar tarafından sınava tabii tutulmakta ve başarılı olanlar lisans eğitimine hak kazanmaktadır. Ortaöğretim aşaması öğretmen adaylarından bunun yanı sıra bir üst aşama olan lisansüstü eğitimi (Post Graduate Certificate in Education) de tamamlamaları beklenir. Bununla birlikte daha sınırlı olmak üzere açık öğretim ve bazı sertifika programlarıyla öğretmenlik hakkı elde edilebileceği gibi lisans eğitimlerini öğretmenlik harici alanlarda tamamlayan adayların lisansüstü eğitim alarak öğretmenlik yapabilmeleri de mümkündür (Boran Yılmaz vd., 2019).

Öğretmen yetiştirmede uygulama okulları ile etkileşim oldukça önemli bir boyutu oluşturmaktadır. Okullardaki deneyimli öğretmenler (mentor) adayların öğretmenlik deneyimi kazanmalarında ve mesleki becerilerinin gelişiminde önemli bir rol üstlenmektedir. İngiltere’de eğitim bakanlığına bağlı Öğretmen Eğitimi Ajansı (TTA) ise 90’lı yıllardan itibaren öğretmen eğitiminde standartları belirleyen bir birim olarak hizmet vermiştir (Demircioğlu, 2010). Kurum 2005’te Okullar için Eğitim ve Geliştirme Ajansı (TDA) adını alarak 2012 yılına kadar hizmet vermiş, 2012 yılında ise Eğitim Bakanlığı’na bağlı Öğretim Ajansı kurumun yerini almıştır. Ajans, İngiltere’deki öğretmen eğitiminden ve öğretmenlik mesleğinin düzenlenmesinden sorumlu olarak hizmet vermiş, 2013 yılında ise Okul Liderliği Ulusal Koleji (NCSL) ile birleştirilmiştir (The National Archives).

İngiltere’de tarih eğitiminin amaçları genel itibarıyla 3 temel noktaya odaklanmaktadır. Buna göre tarih eğitimi; beceri gelişimini, tarihsel düşünme kavramlarına ve geçmişteki olay ve kavramların bilgisine hâkim olmayı amaçlamaktadır. Güncel müfredata göre ise 11-19 yaş arasını içeren seviyeler (KS3, GCSE, A-Level) için tarih dersinin hedefleri şöyle ifade edilmektedir: Geçmişin öğrenilmesi için ilgi ve heves uyandırmak; kimliklere/farklılıklara dair anlayışı geliştirmek; sorgulama yetkinliğini geliştirmek, sorgulama için eğilim ve genel bilişsel yetenekleri geliştirmek; tarih disiplinine dair anlayış geliştirmek; tarih bilgisi ve anlayışını geliştirmek; iletişim ve bilgi organizasyonunu geliştirmek. 14-16 yaş (GCSE) seviyesi içinse bunlara ek olarak öğrencileri vatandaşlığa ve gelecekteki öğrenmelerine hazırlamak hedefleri bulunmaktadır (Chapman, 2017).

Yakın dönemde birçok ülkede olduğu gibi İngiltere’de de tarih eğitimi sürekli bir değişim içindedir. Dünyayla ilişki kurma faaliyeti ve yolu olarak okullarda öğretilen tarihin nasıl olması gerektiği ve nasıl olabileceği gibi konularda birçok tartışma yürütülmektedir (Chapman, 2021, Cooper, 2018, Dennis, 2021, Kenneth, 2021, Young, 2021). Bu değişimleri anlamak için müfredatla ilgili bu döneme ait tartışmaları ve araştırmaları inceleyen Chapman (2017) bazı tespitler ortaya koymuştur. Chapman 2013’teki müfredat revizyonu aşamasında yeni müfredatın politize edilmiş olması, geleneksel bir ulusal anlatıyı tarih eğitiminin merkezine koyma çabası, tarihsel düşünme becerilerinin merkeze alınmaması, bir dizi olay ve kişinin yüzeysel biçimde ele alınmasına sebep olması gibi gerekçelerle eleştirildiğinden ve bu eleştiriler doğrultusunda da revize edildiğinden bahsetmektedir. Ona göre yürürlüğe giren ortaöğretim müfredat programı şu özellikleri taşımaktadır: İlerleyen sınıflarda azalmakla birlikte içerik açısından (tüm

yaş aralıklarında) İngiliz tarihine net bir odaklanma vardır. KS3 (11-14 yaş) seviyesinde İngiliz tarihinin tümü hakkında tutarlı ve kronolojik olarak organize edilmiş bir anlayış geliştirilmesi beklenir ve bu, dünyanın diğer bölgelerinin tarihine göre önceliklidir. GCSE (14-16 yaş) seviyesinde İngiliz Tarihi, ders boyunca değerlendirilen içeriğin en az %40'ını oluşturmaktadır. A-Level (16-19 yaş) düzeyinde ise ders birden fazla ülke veya devletin tarihinin daha kapsamlı ve derinlemesine öğrenilmesini gerekli kılan daha geniş ve tutarlı bir içeriğe sahiptir. Müfredat değerlendirmesinde yaş ilerledikçe tarihsel düşünme becerilerinin gelişimine de daha fazla özen atfedildiği düşünülmektedir. Yakın dönemde İngiltere’de tarih eğitimi alanında yaşanan dönüşümleri anlamamanın bir diğer yolu olarak bazı araştırma bulgularına değinen Chapman (2017) bu bağlamda ise şu sonuçlara ulaşmıştır: 2000 ve 2017 yılları arasında gerçekleşen üç araştırmaya göre tarihsel bilgi ve anlayış geliştirme (bunun içinde de özellikle tarihsel önem, yorum ve kanıt gibi) konuları her zaman ön planda kalmıştır. Bunun dışında etik, vatandaşlık ve çeşitlilik, farklı yaş gruplarına tarih öğretimi, ölçme değerlendirme, öğretmen bilgisi ve öğretmen eğitimi, uluslararası gelişmeler, ulusal politika, okul teftişleri, akademik tarihle bağlar gibi konular bu dönemdeki araştırmalarda yer bulmuştur.

Eğitim ve öğretimle ilgili konular disiplinlerle ilgili eğilimlerden, devlet politikalarından ve toplumdaki daha geniş güçlerden ayrılmaz. Tarih öğretiminin yörüngesi de akademik profesyonelleşme süreci, araştırma eğilimleri, değişen hükümet tutumları, tarihin popülerleşmesindeki medya etkisi gibi konulardan etkilenmektedir (Boot, 2008). Bu değişim ve dönüşümlerin yansımaları ise ülkelerde bu alanda ortaya konulan araştırmalarda kendini göstermektedir. Nitekim son yıllarda bu amaçla literatürün incelendiği ve değerlendirildiği çalışmalara farklı ülkelerde rastlanmaktadır. Dahalan ve Ahmad (2018) farklı ülkelerdeki ortaöğretim tarih eğitiminin amaçlarını tanımlamak ve analiz etmek amacıyla literatür incelemesine dayanan bir çalışma gerçekleştirmiştir. Chapman (2017) ise İngiltere’de tarih eğitimi alanında yaşanan dönüşümlerin anlaşılması için literatürde yer alan araştırmaları incelemiştir. Türkiye’de de tarih eğitimi literatürünün incelendiği çalışmalar göze çarpmaktadır. Adlığ (2021) alan yazına ilişkin bütüncül bir değerlendirme yapmak için tarih eğitimi konusunda yazılan tezleri incelemiştir. Demircioğlu ve Demircioğlu (2017) editörlüğünde hazırlanan benzer nitelikli çalışmada ise Türkiye’de tarih eğitimi alanında önemli bir literatür bulunduğu ve bu çalışmaların incelenmesi ile akademik çalışmalara yön verilebileceği ifade edilmektedir. Dinç ve Üztemur (2017) ise Sosyal Bilgiler ve Tarih eğitiminde müze ve Tarihi mekânlardan faydalanma konusunda yapılan araştırmaların incelenmesini amaçlayan çalışmalarının mevcut akademik eğilimlerin ortaya konulması ve araştırmacılara fikir oluşturması açısından önemli olduğunu ifade etmektedir. Ancak literatüre dair yapılan incelemede İngiltere’nin tarih eğitimi gündemini yansıtan ve literatür incelenmesine dayanan herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu nedenle bu araştırmada İngiltere’nin tarih eğitimi alanında yayım yapan köklü ve saygın yayımlarından biri olan “Tarih Öğretimi” dergisinin 2000 yılından bu yana yayımlanan sayılarının incelenmesi ve bu yolla tarih eğitimi alanındaki yakın dönem gündemine ışık tutulması amaçlanmıştır.

“Tarih Öğretimi” dergisi İngiliz Tarih Derneği’nin (The Historical Association) düzenli yayınlarından biridir. İngiliz Tarih Derneği 1906 yılında tarih araştırmalarının desteklenmesi amacıyla kurulmuş bir örgüttür. Örgütün kuruluşu ilköğretimin zorunlu hale gelmesiyle ve bazı disiplinlerin öğretimi ile ilgili örgütlerin 19. yüzyıl sonlarında kurulmasıyla başlayan sürecin bir getirisidir. Derneğin başlangıcından itibaren Kraliyet Tarih Kurumu’nun tamamlayıcısı olması amaçlanmıştır. İlk amacı ilkokullardan tarih öğretmenleri ile üniversitedeki profesyonelleri bir araya getirmektir. Ancak bunun yanı sıra derneğin en baştan itibaren tarihin araştırılması ve öğrenilmesini desteklemek gibi ikincil bir amacı vardır. Bu dönemde profesyonel anlamda tarihle ilgilenmeyen kişilerin de tarihe yönelik artan ilgisiyle birlikte Derneğe üyelik yapısı 1917 yılında (tarihin öğrenilmesi ve öğretilmesine ilgi duyan herkesi kapsayacak biçimde) genişletilmiştir.

Bugün Derneğin Birleşik Krallık’ta her yıl yaklaşık 300 etkinlik düzenleyen 45’in üzerinde şubesi bulunmakta ve dernek tarihin her düzeyde araştırılmasını ve öğretilmesini desteklemeye devam etmektedir. Web sitesinde derneğin amacı “tarihin profesyonel, kamusal ve popüler anlamda öğrenilmesi, öğretilmesi ve keyfine varılması için geçmişe ilgi ve sevgi duyan insanları bir araya getirmek” şeklinde ifade edilmektedir. Tarih eğitiminin ülkedeki mevcut durumu ile ilgili incelemeleri derneğe hükümete ve eğitim politikası üretenlere söz söyleme şansı vermektedir. Dernek ilk ve orta dereceli okullardaki tarih öğretmenleri ve zümrelerine eğitim ve gelişim ihtiyaçlarını karşılamalarına yardımcı olmak için (eğitim ve akreditasyon desteklerini de içeren) güvenilir çözümler sunmakta, böylece de birçok gencin çok daha iyi bir tarih eğitimi almasına katkı sağlamaktadır. Her yıl düzenlenen konferans ise tarihe ilgi duyanları ve uzmanları bir araya getirmektedir. Bunun yanı sıra derneğin yayınları da ilgililere önemli bir bilgi birikimi sunmaktadır. Dernek yaklaşık 8000 makale, kaynak, podcast ve filme erişim sağlayan web sitesi aracılığıyla 24.000’den fazla dijital aboneye hizmet vermektedir. Bununla birlikte Derneğin 4 basılı yayını (Primary History, Teaching History, The Historian, History) bulunmaktadır (www.history.org.uk)

Derneğin önemli yayınlarından biri olan ve 1969 yılında yayımlanmaya başlanan “Tarih Öğretimi” (Teaching History) dergisi orta öğretim (11-19 yaş aralığı) düzeyindeki tarih öğretmenleri için basılan bir dergidir. Üç ayda bir yayımlanan “Tarih Öğretimi” dergisi ulusal ve uluslararası anlamda farklı kesimleri içeren önemli bir okuyucu kitlesine sahiptir. “Tarih Öğretimi” dergisi makalelerin yanı sıra tarih öğretmenleri için bir dizi düzenli bölümü de içermektedir. Bu bağlamda “Tarih Öğretimi” dergisi ortaöğretim tarih öğretimi alanında teorik ve pratik anlamda yaşanan değişim, dönüşüm ve yeniliklerin yanı sıra aksaklıkları ve bunların çözümüne yönelik önerileri yansıtan zengin bir içeriği barındırmaktadır. Ayrıca derginin yeni tarih öğretmenlerinin gelişimini amaçlayan ve bu konuda karşılaşılan sorunların ve çözüm önerilerinin işlendiği, tarih öğretimi ile ilgili belirli sorunların çözümüne odaklanan ve başarılı uygulamaların tanıtılarak iyi fikirlerin paylaşıldığı düzenli bölümleri bulunmaktadır.

## Amaç

Bu araştırma “Tarih Öğretimi” dergisinin 2000 yılından bugüne kadar ki sayılarının incelenmesini amaçlamaktadır. Böylelikle tarih eğitimi alanında saygın ve önemli bir dergi örneğinde, hem akademik araştırmalardaki eğilimlerin ortaya konulması hem de belirtilen süreçte ülkede tarih eğitimi alanında gündem olan konulara ve alanın gelişimine ışık tutulması hedeflenmektedir. Bu bağlamda araştırmanın problemi ““Tarih Öğretimi” dergisinin 2000 yılından bu yana yayımlanan sayılarının incelenmesiyle İngiltere’deki yakın dönem tarih eğitim gündemi hakkında ne gibi çıkarımlarda bulunulabilir?” şeklinde ifade edilebilir. Araştırmanın alt problemleri şöyledir:

- 2000 yılından bugüne dergi sayılarında ele alınan ana temalar nelerdir?
- Derginin tarih öğretimi ile ilgili bir sorunun çözümüne odaklanan ve başarılı uygulamaların tanıtılarak iyi fikirlerin paylaşıldığı bölümlerinde 2000 yılından bugüne ele alınan konular nelerdir?
- Derginin yeni tarih öğretmenlerinin gelişimini amaçlayan ve bu konuda karşılaşılan sorunların ve çözüm önerilerinin işlendiği bölümlerinde 2000 yılından bugüne ele alınan konular nelerdir?

## Metodoloji

### *Araştırmanın deseni*

Araştırma tarih eğitimi alanında İngiltere’de yayımlanan “Tarih Öğretimi” dergisinde 2000 yılından bugüne yer alan araştırmaların incelenmesini bu yolla ülkede yakın dönem tarih eğitimi gündeminin değerlendirilerek alanın gelişimine ışık tutulmasını hedeflemektedir. Araştırmanın belirlenen olguyu doğal ortamında, gerçekçi ve bütüncül biçimde ortaya koymayı amaçlaması nedeniyle nitel yaklaşıma dayandığı (Yıldırım & Şimşek, 2006), ilişkisel ya da müdahaleli bir süreç yerine mevcut durumu olabildiğinde tam ve dikkatli ve biçimde tanımlamayı amaçlaması nedeniyle de betimsel nitelikli (Büyüköztürk vd., 2008) olduğu söylenebilir. Araştırma kontrol edilemeyen bir durumda/olguda meydana gelen değişim ve süreçleri derinlemesine inceleme yaparak anlamayı hedeflemekte, bu nedenle de durum çalışması desenine dayanmaktadır (Yıldırım & Şimşek, 2006).

### *Örnekleme*

Araştırma tarih eğitimi alanında İngiltere’deki saygın ve önemli dergilerden biri olan “Tarih Öğretimi” dergisinin 2000’li yıllardan bu yana yayımlanan sayılarında ele alınan konuların incelenmesini amaçlamaktadır. Yakın dönemde birçok ülkede olduğu gibi İngiltere’de de tarih eğitimi gündemi sürekli bir değişim içindedir. Tarih eğitiminin amacı ve içeriği ile ilgili konularda ülkede birçok tartışma yürütülmektedir. “Tarih Öğretimi” dergisinde yayımlanan araştırmalar ise ortaöğretim tarih öğretimi alanında teorik ve pratik anlamda yaşanan değişim, dönüşüm ve yeniliklerin yanı sıra aksaklıkları ve bunların çözümüne yönelik önerileri yansıtan zengin bir içeriği barındırmakta bu yönüyle ülkede tarih eğitimi gündemine ışık tutmaktadır. Bu nedenle dergide yakın dönemde (2000’den bu yana) yayımlanan araştırmaların içeriğinin ortaya konması ve değerlendirilmesi

amaçlanmıştır. Bu yönüyle araştırmada amaçlı örnekleme yöntemlerinden tipik durum örneklemesinin (Yıldırım & Şimşek, 2006) tercih edildiği söylenebilir.

Araştırma literatürün incelemesine dayanmakta, insan ögesini barındıran klinik ya da deneysel bir çalışma içermemekte, bu nedenle de etik kurul onayı gerektirmemektedir.

### ***Verilerin toplaması***

Araştırmanın veri toplama yöntemi belgesel taramaya dayanmaktadır. Belgesel tarama olguyu en yakından yansıtan belgelerin veri kaynağı olarak, sistemli biçimde incelenmesi yoluyla gerçekleşir (Karasar, 2007). “Tarih Öğretimi” dergisinde yer alan araştırmalar ise ülkedeki tarih eğitimi alanında yaşanan tartışmaları yansıtmakta, böylece alanın gündemine ışık tutmaktadır. Bu nedenle araştırmada derginin 2000 yılından bu yana yayımlanan tüm sayıları incelenerek veri elde edilmiştir.

### ***Verilerin analizi***

Araştırma verilerinin analizinde Strauss ve Corbin tarafından sunulan analiz yöntemlerinden, verilerin derinlemesine analiziyle, önceden belli olmayan tema ve boyutların ortaya çıkmasına imkân tanıyan içerik analizi yöntemi kullanılmıştır (Akt. Yıldırım & Şimşek, 2006). Elde edilen verilerin sistematik biçimde karakterize edilmesi için içerik analizine tabi tutulan veriler kodlanarak kategorize edilmiş (Franzosi, 2007), tablolar halinde sunulmuştur.

Araştırmada verilerinin analizinde güvenilirlik ve geçerliğin sağlanması için çaba sarfedilmiştir. Bu bağlamda araştırmanın yapısına uygun olarak derinlik odaklı veri toplanmasına özen gösterilmiş, veri toplama ve analizinde tutarlılık gözetilmiş, kavram ve temalara göre düzenlenen veriler açık ve anlaşılır biçimde betimlenmiştir. Araştırmacının veri kaynağı üzerindeki öznel algı etkisini azaltmak amacıyla veri kaynağı olan dokümanlarla uzun süreli etkileşim içinde bulunulmuştur (Yıldırım & Şimşek, 2006).

### ***Bulgular***

#### ***Araştırmanın birinci alt problemine yönelik bulgular***

“Tarih Öğretimi” dergisinin her sayısı belirli bir ana temaya odaklanmaktadır. Bu tema bağlamında öğrencilerin tarihsel öğrenmelerinin analiz edildiği, belirli bir tarih konusunun öğretiminin ve sınıf uygulamalarının nasıl geliştirilebileceğinin tartışıldığı, müfredat ve ölçme değerlendirme gibi eğitim politikalarıyla ilgili konuların irdelendiği makaleler yer almaktadır. “Tarih Öğretimi” dergisinin 2000 yılından bugüne yayımlanan 89 sayısının odaklandığı ana temalar Tablo 1’de sunulmaktadır.



**Tablo 1.** Dergisinin 2000 Yılından Bu Yana Yayımlanan Sayılarında Ele Alınan Ana Temalar

<b>Kategoriler</b>	<b>f</b>
Tarih öğretimiyle tarihsel düşünme/anlayış geliştirme	14
Tarih müfredatı üzerine incelemeler/öneriler	6
Tarihin nasıl yapıldığını ve tarih yapmayı öğretme	6
Belirli bir tarihsel olayın etkili öğretimi	5
Tarihsel anlatı/yargı oluşturmaya öğretme	5
Farklı seviye ve yetenekteki öğrencilere tarih öğretimi	4
Tarih öğretiminde farklılıklar hakkında düşünme/genellemeleri sorgulama	4
Tarih öğretiminde ölçme-değerlendirme	4
Tarihsel sorgulamanın öğretimi	4
Tarih öğretiminde içerik seçimi	3
Tarih öğreniminde ilerlemeyi tanımlama	2
Tarih öğretiminde tarihsel kanıt kullanımı	2
Hassas/tartışmalı konuların öğretimi	2
Tarihi konuşarak öğrenme	2
Tarih öğretiminde tarihçilerin çalışmalarını kullanma	2
Disiplinler arası tarih öğretimi	2
Tarih ve Coğrafya ilişkisi	2
Tarih öğretiminde sınav sisteminin yarattığı sorunlarla baş etme	2
Tarih öğretiminin amacı konusundaki tartışmalar	2
Tarih öğretiminde teknoloji kullanımı	2
Tarih öğretimiyle katılım becerilerinin geliştirilmesi	1
Tarih öğretimiyle yaratıcılığın geliştirilmesi	1
Tarihteki çatışma ve ayrışmaların öğretimi	1
Tarih dersinde nedenselliğin öğretimi	1
Tarih dersinde kültür tarihinin öğretimi	1
Tarih dersinde kronolojinin öğretimi	1
Sınıf dışı tarih öğretimi	1
Tarih öğretiminde yerel tarih kullanımı	1
Tarihin görselleştirerek öğretimi	1
Tarihsel yazım becerilerini geliştirme	1
Öğrenciler için tarihi kişiselleştirme	1
Tarih öğretiminde yakından uzağa ilkesini uygulama	1
Öğretmen bilgisinin tarih öğretimine etkisi	1
Dil becerileri ve tarihi öğrenme arasındaki ilişki	1
<b>Toplam</b>	<b>89</b>

“Tarihsel düşünme/anlayış geliştirme” derginin sayıları içinde en sık (n=14) işlenen tema olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu kapsamda tarihin düşünerek ve hissederek öğrenilmesi, tarihsel bilgiyi yapılandırma, transfer etme, tarihsel analiz, tarihsel konularda derinlemesine düşünmenin geliştirilmesi, tarihte değişim ve sürekliliğin anlaşılması, dönem duygusu geliştirme gibi konulara odaklanan makaleler yer almaktadır. “Müfredat” temasına ayrılan sayılarda (n=6) ise tarih müfredatına yönelik eleştiriler ve yapıcı önerilere yer veren makaleler bulunmaktadır. Öğrencilerin “tarihin nasıl yapıldığını ve tarih yapmayı öğrenmesi” konusuna da sıkça (n=6) odaklanıldığı görülmüştür. Bu bağlamda öğrencilerin tarihsel araştırmayı deneyimlemeleri için yapılabilecek çalışmalara yer veren makalelerin yanı sıra tarihçilerin tarihsel araştırma ve yazım aşamasında karşılaştıkları sorun ve ikilemlerin anlaşılmasına yönelik makaleler de göze çarpmaktadır. Derginin 5 sayısında ise “belirli tarihsel konu başlıklarının öğretimi” tema olarak belirlenmiştir. Bu sayılarda Yahudi Soykırımı, 1. Dünya Savaşı gibi bir tarihsel olayın etkili öğretimi konusunda yapılan araştırmalar yer almaktadır. Bazı temalar ise (n=5) öğrencilerin tarih dersi kapsamında çeşitli konularla ilgili yargılar ve tarihsel anlatılar oluşturabilmelerinin nasıl sağlanacağına yönelik makaleleri içermektedir.

“Farklı seviye ve yetenekteki öğrencilere tarih öğretimi” teması (n=4) bağlamında öğrenci (yaş ve başarı seviyesi, öğrenme stili vb.) farklılıklarına hitap eden bir tarih öğretiminin nasıl sağlanabileceği, farklılıklara rağmen öğrencilere eşit fırsatların nasıl sunulabileceği gibi konularda makaleler yer almıştır. Derginin 89 sayısından dördünün ise tarih öğretiminde “ölçme-değerlendirme” konusuna ayrıldığı görülmüştür. Ayrıca öğrencilerin tarihsel sorgulama, katılım, yaratıcılık, kronoloji, tarihsel yazım, kanıt kullanımı gibi becerilerinin geliştirilmesine odaklanan sayılar da bulunmaktadır. Bununla birlikte etkili tarih öğretimi için kullanılabilir güncel yöntem ve yaklaşımları ele alan sayılar göze çarpmaktadır. Bu kapsamda tarih öğretiminde yerel tarih, sınıf dışı öğretim, disiplinler arası öğretim, tarihi görselleştirme ve kişiselleştirme, teknolojiyi kullanma gibi temalar yer almaktadır. Bazı temaların ise özel olarak tarihte çatışma ve ayrışmaların, hassas ve tartışmalı konuların öğretimine odaklandığı görülmektedir.

### ***Araştırmanın İkinci Alt Problemine Yönelik Bulgular***

“Tarih Öğretimi” dergisi bünyesinde tarih eğitimi konusunda yaşanan belirli bir sorunun çözümüne yönelik planlar sunulması ve öğretmenlerin iyi tarih öğretimi uygulamalarına dair deneyim ve fikirlerini paylaşmaları amacına hizmet eden bölümler de bulunmaktadır.

Kullanışlı Plan (Cunning Plan) “Tarih Öğretimi” dergisinin belirli bir sorunu çözmek için bir dizi talimat sunmak amacıyla yayımlanan bölümlerinden biridir. Kullanışlı Planlar amaç ve ölçek bakımından çeşitlilik göstermektedir. Kimi zaman belirli konuları öğretmek veya belirli zorluklarla başa çıkmak için ayrıntılı öneriler verirken kimi zaman bir araştırma için ana hatlarıyla çalışma şemaları sunarlar. Kullanışlı Planların birçoğu başarılı fikirlerini erişilebilir bir formatta paylaşmaya hevesli öğretmenler tarafından yazılır. Bu planlarda konu veya sorun ortaya konulur ve temel amaçlara ulaşmak için adım adım bir dizi talimat sunulur.

Kullanışlı Plan bölümü dergide 1998 yılından beri yayımlanmaktadır. Bazı sayılarda bu bölüm bulunmazken bazı sayılarda ise birden fazla Kullanışlı Plan yer alabilmektedir. 2000 yılından bu yana yayımlanan 56 Kullanışlı Plan'ın odaklandığı konular tablo 2'de sunulmaktadır.

**Tablo 2. Kullanışlı Plan Sayılarında Ele Alınan Konular**

<b>Kategoriler</b>	<b>f</b>
Bir tarihsel konunun/dönemin çok yönlü öğretimi	9
Tarihsel sorgulama öğretimi	8
Tarih öğretiminde tarihçilerin araştırmalarının kullanılması	3
Tarih öğretiminde tekrara düşülen konuların öğretimi	3
Tarihsel yargı oluşturma	3
Tarih öğretiminde birinci el kaynak kullanımı	2
Öğrencilerin tarihle ilgili yanlış öğrenmelerinin düzeltilmesi	2
Değişim ve sürekliliğin öğretimi	2
Vatandaşlık öğretimi	2
Farklı yetenekteki öğrencilerin tarih öğrenimini geliştirme	2
Kavram öğretimi	2
Tarih öğretiminde yerel tarihi kullanma	2
Tematik tarih öğretimi	1
Tarih müfredatı için planlama	1
Tarih ev ödevlerini eğlenceli ve ilginç hale getirme	1
Tarihsel canlandırma kullanımı	1
Tarih öğretiminde coğrafyadan faydalanma	1
Tarihte çatışma ve ayrışmanın öğretimi	1
Tarih öğretiminde okul gezileri planlama	1
Öğrencilerin tarihsel anlatı oluşturmalarını sağlama	1
Ön öğrenmelerin hatırlanmasını kolaylaştırma	1
Tarihe yönelik ilgiyi arttırma	1
Tarih öğretiminde küresel bakış açısını işe koşma	1
Tartışma becerilerini geliştirme	1
Sosyal tarih öğretimi	1
Tarih öğretiminde görsel kullanımı	1
Tarih öğretiminde karikatür kullanımı	1
Tarihsel yöntemin öğretiminde arkeolojiden yararlanma	1
<b>Toplam</b>	<b>56</b>

Kullanışlı Plan sayılarında sıkça ele alınan (n=9) konulardan ilki “Bir tarihsel konunun/dönemin çok yönlü öğretimidir. Bu bağlamda sunulan öneriler konunun

odağını genişletmek, işlenen tarihsel konuyu çok boyutlu olarak ele almak ve o konunun işlenişinde normalde sıkça yer verilmeyen tarihsel aktörlere yer vermek şeklinde özetlenebilir. Örneğin bir tarihsel dönemin öğretimi bağlamında sadece siyasi konulara değinilmesinin ya da bir tarihsel olayın tarihteki belli aktörler üzerinden ele alınmasının önüne geçilmesine yönelik planlar sunulmaktadır.

Kullanışlı Plan sayılarında sunulan planlamalar içinde tarihsel sorgulamanın öğretilmesi de önemli bir yere (n=8) sahiptir. Bu planlarda etkili sorgulama soruları oluşturma yolları, tarihsel yorumların nasıl oluştuğu ve neden değiştiğinin sorgulanmasına dair öneriler ve çeşitli tarihsel metinlerin sorgulanmasına dair örnekler sunulmuştur. Kullanışlı Plan sayılarında tarih öğretiminde kaynak olarak “tarihçilerin araştırmalarının kullanılması” (n=3) bir başka deyişle tarihsel araştırmalar sonucu ortaya çıkan kaynakların çeşitli şekillerde irdelenmesi de yer bulmaktadır. Öğrencilerin “tarihsel yargı” (n=3) oluşturmalarına dair planlar ise tarihsel olay ve olguların önemine dair gerekçeli karar vermelerini sağlamaya yönelik öneriler içermektedir.

“Tarih öğretiminde tekrara düşülen konuların öğretimi” (n=3) farklı eğitim seviyelerinde sarmal yaklaşım gereği tekrar değinilmesi gereken konulara ne derecede ve nasıl yer verilmesi gerektiğine odaklanmakta, tamamlanması gereken konu yoğunluğu içerisinde bu konulara dengeli bir zaman ayrılması için planlamalar yer almaktadır. “Birinci el kaynak kullanımı” (n=2) konusunda ise veri tabanları kullanılarak ulaşılabilecek çeşitli arşiv kaynaklarının analizi ve birinci el kaynakların yaratacağı duygusal etkiden faydalanılması konularında öneriler sunulmuştur. Kullanışlı Plan sayılarında ayrıca çeşitli tarihsel düşünme becerilerinin geliştirilmesi ve etkili tarih öğretiminin sağlanması için kullanılabilir tematik yaklaşım, yerel tarih, tarihsel canlandırma, görsel ve karikatür kullanımı, gezi gibi yöntemlerin işe koşulmasına yönelik öneriler yer almaktadır.

Zafer Gösterisi (Triumphs Show) “Tarih Öğretimi” dergisinin öğretmenlerin başarılı uygulamaları ve ilham verici fikirleri birbirleriyle paylaşmalarına imkân sağlayan düzenli bölümlerinden biridir. Bu bölümde ortaya konulan fikirler diğer öğretmenlerin onları kendi uygulamalarında kullanabilmeleri ve hatta daha ileriye taşıyabilmeleri için detaylı biçimde paylaşılmaktadır. Bununla birlikte öğretmenlerin bireysel veya tek seferlik uygulamalarını basit bir formatta paylaşmalarına da olanak tanımaktadır. Zafer Gösterileri 2000 yılından bu yana yayımlanmaktadır. Derginin her sayısında yer almamakla birlikte bazı sayılarda birden fazla Zafer Gösterisi yayımlanabilmektedir. Zafer Gösterilerinin 2000 yılından bu yana yayımlanan sayılarının odaklandığı konular ile bu konularla ilgili üretilen yaratıcı fikir ya da başarıyı getiren uygulamanın adı Tablo 3’te sunulmaktadır.

Tablo 3. Zafer Gösterisi Sayılarında Ele Alınan Konular

İşlenen Konulara Dair Kategoriler	f	Öneriler ve Fikirler
Tarihsel anlayışı geliştirmek	7	Görsel kullanımı, harita kullanımı, tarihsel sorgulama, tarihsel yorumları inceleme, tarihsel kaynak analizi, yazma çalışmaları
Öğrencilerin tarihe ilgilerini çekmek ve teşvik etmek	6	Rol oynama, müzik ve drama, proje çalışmaları, aktif öğrenme, dersi cazip hale getirme
Karmaşık ve kapsamlı konuların öğretimini kolaylaştırmak	5	Tartışma, müzik, maddi kültür, rol oynama, büyük resme odaklanma
Tarih bilimini/tarihsel yöntemi öğretmek	4	Tarihsel kaynak analizi, farklı tarihsel yorumlarla çalışma, okula tarihçileri davet etme
Tarihi daha gerçekçi biçimde öğretmek	3	Okul gezileri, araştırmaya yönlendirme
Saha çalışmasının zorluğundan kurtulmak	2	Sanal turlar, sınıfları dönüştürme
Tarihte gündelik yaşamın öğretilmesi	2	Yaşamöyküleri kullanımı, fotoğraf kullanımı
Disiplinler arası müfredat geliştirme	2	Senaryo yazma, yerel tarih projesi gerçekleştirme
Müfredat hedeflerine etkili şekilde ulaşmak	1	Öz değerlendirme
Ev ödevlerini öğrenci için değerli hale getirmek	1	Etkili planlama
Sınava hazırlık sınıflardaki tarih öğretimini geliştirmek	1	Yerel müzeleri kullanma
Okuma-yazma sorunu olan öğrencilere değişimi öğretmek	1	Model kullanma
Öğrencilerin not yerine gelişime odaklanmalarını sağlamak	1	Not içermeyen dönütler verme
Yerel ve ulusal tarih bağlantısı kurmak	1	Yerel tarih araştırması gerçekleştirme
Propaganda mesajlarının çözümlenmesi	1	Sunum yazılımı kullanma
Tarihsel metin oluşturmak	1	Tarihçilerin yorumlarını kullanma
Tarihsel kelime dağarcığını geliştirmek	1	interaktif öğrenme duvarı
Öğrencileri önyargılarından kurtarmak	1	Farklı yaklaşım içeren kaynakları kullanma
Tarihsel yargı oluşturmak	1	Oyun
Değerler eğitimi	1	Tartışma
Karma yetenek grubu öğrencilerle başa çıkmak	1	Farklı tarihsel yorumlar inceleme
İleri seviyedeki öğrencileri kamçulamak	1	Bağımsız araştırma ödevleri verme
Zorlu öğrencileri kamçulamak	1	Aktif öğrenme
Kültürel miras proje çalışmaları	1	İşbirlikli öğrenme, web2 araçları
Anma törenlerini eğlenceli hale getirmek	1	Yarışma düzenleme
Tarih zümre toplantılarında yeni araştırma planları tasarlamak	1	-

Bir okulda tarih kütüphanesi oluşturma deneyimleri	1	-
<b>Toplam</b>	<b>50</b>	

Zafer Gösterisi sayıları incelendiğinde “öğrencilerin tarihsel anlayışlarının geliştirilmesi” konusu öğretmenlerin gerçekleştirdikleri başarılı çalışmalarda ya da fikir önerilerinde sıkça (n=7) yer almıştır. Öğrencilerin bu yönden gelişimi görsel kullanımı, harita kullanımı, tarihsel sorgulama, tarihsel yorumları inceleme, tarihsel kaynak analizi, yazma çalışmaları ile sağlanmıştır. Zafer Gösterisi sayılarında “öğrencilerin tarihe ilgilerini çekmek ve teşvik etmek” için de çalışmalar yapıldığı (n=6) görülmüştür. Rol oynama, müzik ve drama, proje çalışmaları, aktif öğrenme, dersi cazip hale getirme gibi uygulamalarla bu anlamda başarı elde eden örnekler tanıtılmıştır. “Karmaşık ve kapsamlı konuların öğretimini kolaylaştırmak” için gerçekleştirilen çalışmalarda (n=5) tartışma yönteminin kullanımı, müzik, maddi kültür, rol oynamadan faydalanma ve büyük resme odaklanma gibi yollarla başarıya ulaşılmıştır.

Tarih derslerinin en önemli amaçlarından biri tarihi bilim olarak tanıtmak, tarih biliminin araştırma yöntemlerini öğrenciye kavratmaktır. Zafer Gösterisi sayılarında da bu amaçla yapılan örnek çalışmalar (n=4) yer almıştır. Bu çalışmalarda tarihsel kaynak analizi, farklı tarihsel yorumlarla çalışma, okula tarihçileri davet etme gibi yollara başvuruyla başarıya ulaşılmıştır. “Tarihi daha gerçekçi biçimde öğretmek” için yapılmış ve örnek olarak sunulan sayılarda (n=3) ise okul gezileri ve araştırma ödevleri etkili yöntemler olarak yer almaktadır. Bazı Zafer Gösterilerinde (n=2) öğrencileri öğrenme faaliyetleri için sınıfın dışına çıkarmanın zorluklarından kurtulmak için sınıfları farklı mekânlara dönüştürmek ve sanal turları kullanmak gibi yollara başvurulmuş ve başarı elde edilmiştir. Ayrıca “tarihte gündelik yaşamın öğretilmesi” (n=2) için yaşamöyküleri ve fotoğrafların kullanımı, okullarda “disiplinler arası müfredat geliştirme” (n=2) konusunda ise senaryo yazma, yerel tarih projesi yürütme yollarıyla başarıya ulaşan çalışmalar tanıtılmıştır.

Bunlarla birlikte farklı seviyedeki öğrencilere tarih öğretiminin yolları; öğrencileri not kaygılarından uzaklaştırma; tarihsel metin ve yargı oluşturma, propaganda mesajlarının çözümlenmesi, ulusal ve yerel tarih bağını kurma gibi becerilerin öğrencilere kazandırılması ile onları önyargılarından uzaklaştırmak ve kelime dağarcıklarını geliştirmek gibi konularda gerçekleştirilen başarılı çalışmalara dair planlamalar örnek olarak sunulmuştur. Bu çalışmalarda amaca ulaşmak için kullanılan yöntem ve stratejiler Tablo 3’te görülmektedir. Ayrıca hizmet öncesi öğretmenlerin gelişimleri, hizmet içi öğretmenlerin zümre çalışmalarıyla ürettikleri başarılı çalışmalar ve deneyimler de bazı Zafer Gösterisi sayılarında yer bulmuştur.

### ***Araştırmanın Üçüncü Alt Problemine Yönelik Bulgular***

“Tarih Öğretimi” dergisinde düzenli olarak yayınlanan bazı bölümler yeni tarih öğretmenlerinin gelişimini amaçlamakta ve bu konuda karşılaşılan sorunların ve çözüm önerilerinin işlendiği çalışmalara yer vermektedir.

Tarih öğretmenliği stajyerlerine danışmanlık yapan öğretmenler için yayımlanan

Beni Geliştir (Move Me On) başlıklı bölüm “Tarih Öğretimi” dergisinin düzenli bölümlerinden bir diğeridir. Bu bölüm stajyer tarih öğretmenlerinin eğitimleri aşamasında karşılaşılan sorunlara odaklanmakta ve bu stajyerlerin eğitiminde görevli danışmanlara yol göstermeyi amaçlamaktadır. Beni Geliştir bölümünün her sayısı stajyerlerle ilgili yaşanan belli bir soruna ya da zorlayıcı duruma işaret etmekte ve bunun ortadan kaldırılması için deneyimli danışman öğretmen ve öğretmen eğitimcilerinin sunduğu çözüm önerilerini içermektedir. 2000’den bu yana bu kapsamda 89 sayı yayımlanmıştır. Bu sayılarda üzerinde durulan problemler alan eğitimi, kişisel/ mesleki tutum/gelişim sorunları, öğrenci gereksinimlerine uygun öğretim yapma, öğretimin planlanması, kaynak kullanımı, uyum ve iletişim, konu alanı bilgisi, ölçme değerlendirme, öğretmen özerkliği konusunda yaşanan sorunlar ile öğretmenlerin engel durumlarından ve pandemiden kaynaklanan sorunlar şeklindeki ana kategoriler altında Tablo 4’te sunulmuştur.

**Tablo 4.** Beni Geliştir Sayılarında Ele Alınan Konular

<b>Kategoriler</b>	<b>f</b>
<b>ALAN EĞİTİMİ</b>	
Tarihsel yorumları öğretmede güçlük	2
Yerel tarih araştırması gerçekleştirme güçlüğü	2
Etkili ödevler modellemede güçlük	2
Disiplinler arası müfredat uygulamalarında güçlük	2
Hassas/tartışmalı konuların öğretilmesinde güçlük	2
Yazma becerilerini geliştirmede güçlük	1
Okuma ödevleri verme konusunda strateji geliştirme güçlüğü	1
Kavram öğretimi güçlüğü	1
Tarihsel düşünmenin geliştirilmesinde güçlük	1
Tematik öğretim gerçekleştirme güçlüğü	1
Tarihsel sorgulamayı kullanma güçlüğü	1
Tartışma yönteminin uygulanışında güçlük	1
Anlatım yöntemine fazla odaklanma	1
<b>KİŞİSEL/MESLEKİ TUTUM/GELİŞİM</b>	
Ders hedeflerini belirlemede/gerçekleştirmede güçlük	6
Tedirginlik ve kaygı yüksekliği	4
Teorik bilgiyi uygulamaya geçirmede güçlük	3
Yetersizlik hissi	2
Görevini ciddiye almama	2
Öğrenme görevlerini öğrencinin yerine üstlenme	1
Mentora bağımlılık	1
Üst düzey gelişmişlik	1
Tüm konularda gelişim güçlüğü	1

## ÖĞRENCİ GEREKSİNİMLERİNE UYGUN ÖĞRETİM

Öğrencilerin bilgi ve anlayışlarını kavrayamama/geliştirememe	5
Farklı yetenek gruplarına yönelik öğretimde zorlanma	4
Sınava hazırlık sınıflarına öğretim güçlüğü	4
Öğrenci ilgi ve dikkatini çekmede zorluk	3
Farklı öğrenme stillerine öğretim yapma güçlüğü	2
Anadilinde eğitim almayan öğrencilere tarih öğretmede zorluk	1
ÖĞRETİMİN PLANLANMASI	
Hazır ders planlarını kullanma	2
Planlamada güçlük	1
Öğretim planlarında yer alan bazı hususları dikkate almamak	1
KAYNAK KULLANIMI	
Sadece ders kitabına odaklanmak	1
Farklı kaynak türlerinin bir arada kullanımında güçlük	1
BİT'i fazla kullanma eğilimi	1
UYUM VE İLETİŞİM	
Staj okuluna uyum sağlayamama	2
Mentor ile yaşanan çatışmalar	1
Kendi beklentilerini dayatma	1
KONU ALANI BİLGİSİ	
Konu alanı bilgisi yetersizliği	5
Gelişimini konu alanı bilgisine odaklamak	1
Belli konuların öğretimini göz ardı etme eğilimi	1
PANDEMİ VE UZAKTAN EĞİTİM	
Uzaktan eğitim sürecinden kaynaklı staj kaygıları	1
Uzaktan eğitimin yarattığı özel ihtiyaçlar	1
Pandemi koşulları nedeniyle uygulanan kısıtlamalar	1
ÖLÇME-DEĞERLENDİRME	
Öğrencinin değerlendirilmesinde güçlük	2
Öğrencinin değerlendirilmesini önemsememe	1
ENGELLİLİK DURUMU	
Engelli öğretmenler için tarih öğretiminin zorlukları	2
ÖĞRETMEN ÖZERKLİĞİ	
Öğretmen özerkliğinin kısıtlılığı	5
<b>Toplam</b>	<b>89</b>

Tarih öğretmenliği stajyerleriyle ilgili karşılaşılan sorunlar kategorize edildiğinde alan eğitimi ile ilgili sorunlar sıklıkla değinilen (n=18) sorunlardan biri olarak



karşımıza çıkmaktadır. Alan eğitimi konusunda stajyerlerle ilgili en çok karşılaşılan sorunlar belirli konuların öğretiminde, belirli öğretim yöntem ve stratejilerinin kullanılmasında ve öğrencilerin çeşitli becerilerinin geliştirilmesinde yaşanan güçlükleri yansıtmaktadır. Stajyerlerin “kişisel/mesleki tutum ve gelişimlerinde yaşanan sorunlar” konusuna da birçok sayıda (n=21) değinilmiştir. Bu kapsamda stajyerlerin bir kısmı değerlendirilme zorunluluğundan kaynaklanan tedirginlik ve kaygı yüksekliliği gibi kişisel psikolojik problemler, görevi ciddiye almama gibi mesleki tutum problemleri yaşamaktadır. Ayrıca öğretim hedefi belirleme, belirlenen hedeflere ulaşma ya da teorik bilgilerini uygulamaya koymada güçlük gibi mesleki gelişimlerinde yaşanan aksaklıklara sıkça yer verilmiştir.

Güncel öğretim yaklaşımları öğrencilerin bireysel farklılıklarının ve gereksinimlerinin dikkate alındığı öğretim uygulamalarının gerekliliğine vurgu yapmaktadır. Beni Geliştir sayıları incelendiğinde stajyerlerle ilgili bu bağlamda sıklıkla (n=19) yaşanan sorunlar olduğu görülmektedir. Öğrencilerin bilgi ve anlayışlarını kavrayamama, farklı yetenek ve öğrenme stiline sahip öğrencilere hitap eden bir öğretimi gerçekleştirememeye, öğretimde öğrenci ilgi ve ihtiyaçlarını dikkate almama gibi durumlar stajyerlerle ilgili olarak “öğrenci gereksinimlerine uygun öğretim” konusunda sık karşılaşılan sorunlar olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunlara ek olarak konu alanı bilgisi (n=7), öğretimin planlanması (n=4), kaynak kullanımı (n=3), ölçme değerlendirme (n=3), uyum ve iletişim sorunları (n=4) gibi konularda yaşanan sorunların yanı sıra son yıllarda pandemi kısıtlamaları ve bu doğrultuda entegre olunan uzaktan eğitim nedeniyle de karşılaşılan sorunlara (n=3) dikkat çekilmiştir. Ayrıca öğretmen özerkliğinin kısıtlılığı da stajyerler açısından sorun yaratan önemli konulardan biri olarak çeşitli (n=5) sayılarda yer bulmuştur.

Yeni, Acemi ya da Gergin (New, Novice or Nervous) sayıları yeni tarih öğretmenlerine tarih öğretimi ve öğrenme esasları hakkında yazılmış temel kaynakları tespit etmeleri için yardımcı olmak amacıyla tasarlanmıştır. Bölüm yeni öğretmenlerin karşılaştığı her problemin esasında başka öğretmenlerin de karşılaştığı problemler olduğu gerçeğinden hareketle oluşturulmuştur. Bu problemlere hızlı çözümler üretilemeyebilir fakat başkalarının konuyla ilgili yazdıklarında iyi öneriler bulunabilir. Yeni, Acemi ya da Gergin sayıları tarih öğretmenlerinin bu tür sorunları tartıştığı veya çözdüğü, herhangi bir tarih öğretmenin katılabileceği sohbetlerdir. 2012-2019 yılları arasında yayımlanan bu bölüm “Tarih Öğretimi” dergisinin 25 sayısında yer bulmuştur. Bu sayılarda ele alınan konular Tablo 5’te görülmektedir.

**Tablo 5.** Yeni, Acemi ya da Gergin Sayılarında Ele Alınan Konular

<b>Kategoriler</b>	<b>f</b>
Tartışma becerilerini geliştirmek	2
Müfredat beklentilerini karşılamaya yönelik planlamalar	2
Tarihte değişim ve sürekliliğin öğretimi	2
Tarihsel kaynakların sınıfta kullanımı	2
Tarihi öğrenmeye teşvik etme	2
Öğrencilerin tarihsel yargı oluşturmalarını destekleme	2
Öğrencilerin tarihsel anlatı oluşturmalarını destekleme	1
Öğrencilerin tarihsel konularda konuşma becerilerini geliştirme	1
Öğrencilerin tarihsel yazım becerilerini geliştirme	1
Öğrencilere tarihsel yorum analizini öğretme	1
Tarihsel sorgulama için etkin soru oluşturma	1
Öğrencilerin kanıt anlayışlarını geliştirme	1
Tarih öğretiminde azınlıklara daha fazla yer verme	1
Tarih öğretiminde mekân duygusunu geliştirme	1
Yerel tarih öğretimi	1
Tartışmalı konuların öğretimi	1
Tematik tarih öğretimi	1
Tarihsel kavramların öğretimi	1
Büyük resmin öğretilmesindeki zorluklarla başa çıkma	1
<b>Toplam</b>	<b>25</b>

Tabloda görüldüğü üzere “öğrencilerin tartışma becerilerini geliştirme” kapsamında değerlendirilen iki sayı bulunmaktadır. Bu sayılarda argümantasyon ve nedensel tartışmaların kullanıldığı çözüm önerileri yansıtılmaktadır. “Müfredat beklentilerini karşılamaya yönelik planlamalar” konusundaki sayılar (n=2) müfredatta ve sınav sisteminde yapılan revizyonlar sonrası okullardaki tarih departmanlarının yapmak durumunda kaldıkları yeni planlamaları içermektedir. Bazı sayılarda tarih dersinin yeterince öğrenci tarafından (seçmeli ders olarak) tercih edilmemesinden hareketle öğrencileri “tarih öğrenmeye teşvik etme” konusuna değinildiği (n=2) de görülmektedir.

Öğrencilere verimli bir tarih öğretimi gerçekleştirmenin göstergesi olarak tarihsel konularda kendi tutarlı düşüncelerini ortaya koyacakları “tarihsel yargı” (n=2) ve “tarihsel anlatı” (n=1) oluşturmalarının desteklenmesine değinen sayılar da göze çarpmaktadır. Ayrıca öğrencilerin tarihsel “okuma”, “yazma”, “yorumları analiz etme”, “kanıt kullanma” gibi becerilerinin geliştirilmesine odaklanan sayılar bulunmaktadır. Bununla birlikte bazı sayılarda yeni öğretmenlere tartışmalı konular, tarihsel kavramlar, yerel tarih öğretimi gibi konularda iyi uygulamalar gerçekleştirmelerini sağlamak için yönlendirmeler ve öneriler sunulmaktadır.

“Tarih Öğretimi” dergisinde yeni olan bir bölüm ise Bilgelik Nedir? (What's the Wisdom on...) başlığını taşımaktadır. Bu bölüm yeni öğretmenlere tarih öğretiminin belirli bir yönü hakkında uygulamaya dayalı fikirler sunar. Bölüm uzun yıllardır araştıran, uygulayan, yazan ve tartışan öğretmenlerin test edilmiş yaklaşımlarından yararlanır. Bölüm ayrıca “Tarih Öğretimi” dergisinde yer alan makaleler, bloglar ve diğer yayınlarda yer alan önemli mesajları sentezlemektedir. Bu bölüm bir dizi pratik planlama önerisini yansıtır ve mesleğe yeni başlayanlar için temel okuma önerilerine işaret eder. Bölümün sayılarının çoğuna işlenen tema üzerine kayda alınmış bir web semineri de eşlik eder. Henüz 10 sayıda yer bulan bu bölümde işlenen konular yeni öğretmenlere ölçme değerlendirme, kapsamlı tarihsel yazım, kapsamlı tarihsel okuma, nedensellik öğretimi, tarihte neyin önemli olduğuna karar verme, benzerlik ve farklılıkların öğretimi, değişim ve sürekliliğin öğretimi, iyi yapılandırılmış tarihsel sorgulamalar gerçekleştirme, öğretimde tarihçilerin çalışmalarından yararlanma, öğretimde tarihsel kaynak kullanımı, öğretimde nedenselliğin ne ifade ettiği konularında öneriler sunmaktadır.

## Tartışma ve Sonuç

Araştırmada verilerin analizi doğrultusunda elde edilen sonuçlar şöyledir:

Araştırmanın birinci alt probleminde derginin 2000 yılından bu yana yayımlanan sayılarında hangi ana temaların ele alındığı sorusuna cevap aranmıştır. Bu doğrultuda tarihsel düşünmeyi/anlayışı geliştirmenin derginin birçok sayısının ana teması olarak belirlendiği görülmektedir. Bu durum Chapman (2017)'in İngiltere’de tarih eğitiminin amaçlarını kategorize ettiği çalışmasında da belirtilmektedir. Buna göre tarihsel düşünmenin gelişimi İngiltere’de tarih eğitiminin temel amaçlarından biridir. Smart (2009) da İngiltere’deki yakın dönem müfredat düzenlemelerinde öğrencilerin tarihsel anlayış gelişiminin ölçüldüğü ölçütlerin önemsendiğini belirtmektedir. Ayrıca Smart (2009) öğrencilerin tarihsel anlama süreçlerinin tanınması ve (mevcut çalışmada dergide sıkça ele alınan diğer konulardan biri olduğu tespit edilen) tarihsel sorgulama becerilerinin geliştirilmesi konusunun tarih öğretmenlerinden beklenen yeterlikler arasında olduğunu ifade etmektedir.

“Tarih Öğretimi” dergisinde sıkça ele alınan temalardan bir diğeri ise tarih müfredatlarıdır. Bu anlamda tarih müfredatına yönelik eleştiriler ve yapıcı önerilere yer veren çok sayıda araştırma görülmüştür. İngiltere’de tarih dersinin zorunlu olmadığı seviyeler için merkezi olarak belirlenmiş bir müfredat bulunmamaktadır. Okulların müfredat seçimi konusundaki özerklikleri nedeniyle de konu hakkında yoğun bir tartışma gündemi oluştuğu düşünülebilir. Bununla birlikte dergide yer alan bazı araştırmalarda tarih dersinin zorunlu olduğu seviyelerde uygulanan Tarih Milli Müfredatı ile ilgili olarak da öneriler dile getirilmektedir. Nitekim İngiltere’de Tarih Milli Müfredatının ilk versiyonlarındaki belirlenmiş içerik ilerleyen yıllarda sorgulanmış ve daha az yönergeli, öğretmenlere daha fazla serbestlik tanıyan ve yaratıcılığı teşvik eden bir yapıya kavuşması için çaba sarf edilmiştir (Smart, 2009). Ayrıca müfredat zaman zaman içerik olarak Britanya odaklı olmakla eleştirilmiş ve daha kapsayıcı bir içeriğin bulunması gerektiği

tartışılmıştır (Chapman, 2017). Derginin müfredat konusuna odaklanan sayılarındaki çalışmaların içeriği de bu tartışmaları yansıtmaktadır.

Tarih öğretiminde farklılıklar hakkında düşünme, genellemeleri sorgulama ve hassas/tartışmalı konuların öğretimi “Tarih Öğretimi” dergisi sayılarında ana tema olarak önemli oranda yer bulmuştur. Nitekim ülkede tarih ders kitapları üzerindeki tartışmalar, araştırmalar ve bazı bağımsız araştırma raporlarında öğrencilerin çeşitlilik konusunda bilinçlenmeleri, daha kapsayıcı/kuşatıcı anlatılarla tarih öğrenmeleri gerektiği ve bu bağlamda henüz kat edilmesi gereken yolların bulunduğu ifade edilmiştir (Cooper, 2018; Harris & Burn, 2011; Hawkey, 2008; Smart & Harnett, 2009). Ülkenin tarih eğitimi gündeminde yer alan bu konuların derginin sayılarına da sıkça yansdığı görülmektedir.

Araştırmanın ikinci alt problemi belirtilen yıl aralığında derginin tarih öğretimi ile ilgili çeşitli sorunların çözümüne odaklanan ve başarılı uygulamaların tanıtılarak iyi fikirlerin paylaşıldığı bölümlerinde ele alınan konuların tespitini amaçlamaktadır. Bu bağlamda Kullanışlı Plan sayılarında bir tarihsel konunun/dönemin çok yönlü öğretimi ve (araştırmanın ilk alt probleminde de dergide sıkça yer bulan bir tema olduğu tespit edilen) tarihsel sorgulama öğretiminin sıkça değinilen konular olduğu görülmektedir. Öğretmenlerin başarılı uygulamaları ve yeni fikirleri paylaştıkları Zafer Gösterisi bölümünün sayılarında da tarihsel anlayışı geliştirmek konusunun sıklıkla ele alındığı görülmüştür. Smart (2009)’a göre de tarihsel anlayış geliştirme ve sorgulamanın öğretimi İngiltere’de yakın dönemde tarih öğretiminin iyileştirilmesi açısından önemli bir ölçüt olarak görülmektedir. Zafer gösterisi sayılarında buna ek olarak da etkili bir tarih öğretiminin gerçekleştirilmesinde kullanılacak görsel kullanımı, tarihsel kaynak analizi, rol oynama, drama, okul gezileri, yerel tarih, sanal turlar, yaratıcı yazma, araştırma, tartışma, aktif öğrenme gibi yenilikçi yöntem ve yaklaşımların ele alındığı görülmektedir. Bu durum özellikle 2000’li yıllarda öğretmenlerin yaratıcı ve yenilikçi tarih öğretim yaklaşımlarına daha çok yer vermelerini amaçlayan müfredat önerilerinin (Department for Education [DfE], 2013; Smart & Harnett, 2009) ve araştırmaların (Bage, 2000; Kitson, 2021; Murphy, 2009) yansıttığı yaklaşımlar ile paralellik göstermektedir.

Araştırmanın üçüncü alt probleminde derginin yeni tarih öğretmenlerinin gelişimini amaçlayan ve bu konuda karşılaşılan sorunların ve çözüm önerilerinin işlendiği bölümlerinde ele alınan konuların ortaya konması amaçlanmıştır. Stajyer tarih öğretmenlerinin eğitimleri aşamasında karşılaşılan sorunlara odaklanan ve bu stajyerlerin eğitiminde görevli danışmanlara yol göstermeyi amaçlayan Beni Geliştir bölümünde işlenen konulara bakıldığında alan eğitimi, kişisel/mesleki tutum/gelişim, öğrenci gereksinimlerine uygun öğretim konularında yaşanan sorunların çoğunlukta olduğu görülmüştür. Yeni tarih öğretmenlerine tarih öğretimi ve öğrenme esasları hakkında yazılmış temel kaynakları tespit etmeleri için yardımcı olmak amacıyla yayımlanan Yeni, Acemi ya da Gergin bölümlerinde ise tarih derslerini planlama, kaynak kullanımı, öğrencilerin tartışma, yazma, yorum üretme, sorgulama, değişim ve sürekliliği algılama gibi becerilerinin geliştirilmesi, öğrencilerin derse teşvik edilmesi, yenilikçi yöntem ve yaklaşımların kullanılması

gibi konuların ele alındığı görülmektedir. Smart (2009)'a göre İngiltere'de ortaöğretim kurumlarındaki öğretmenlerin alan bilgileri genellikle tarih alanında lisans ve yüksek lisans derecesine sahip oldukları için güçlü olmaktadır. Zira derginin yeni öğretmenlerin gelişimiyle ilgili bölümlerinde konu alanı bilgi eksiklerinden kaynaklanan sorunların çok daha az dile getirildiği görülmektedir. Bununla birlikte müfredat programlarında içerik yükü hafifletilmiş olsa da öğretmenlerin çeşitli becerilerinin gelişimi için zaman bulmalarında güçlükler yaşanmış ve bazı okullar geleneksel ve kronolojik yaklaşımlı eğitimden uzaklaşma konusunda yeterince girişimci olamamıştır (Smart & Harnett, 2009). Ayrıca öğretmen adaylarının devlet tarafından sahip olmaları beklenen özellikler ve yeterliklerin onların üzerinde büyük bir yük oluşturduğu ve bunları karşılamak isterken etkili bir tarih öğretmenin ihtiyaç duyacağı yansıtıcı, yaratıcı ve eleştirel düşüncenin gelişimine olanak bulunmadığı ifade edilmektedir (Demircioğlu, 2010). Zira derginin ilgili bölümlerinde öğretmen adaylarının benzer kaygılarından kaynaklanan sorunlarına özellikle kişisel/mesleki tutum ve gelişim kategorisinde çokça değinildiği görülmüştür. Bununla birlikte lisans eğitimi öğretmenlik harici alanlarda almış olan ve farklı meslek tercihlerinin ardından öğretmenliğe yönelen adayların mesleki gelişim sorunlarına dair konular da bu bağlamda dile getirilmiştir. Öğretmenlerin güncel ve etkili tarih öğretim yöntemlerini kullanma konusunda karşılaştıkları sorunların da öğretmen adaylarının gelişimi ile ilgili bölümlerin çeşitli sayılarında sıklıkla ele alınmıştır.

## Öneriler

Araştırmada elde edilen sonuçlar “Tarih Öğretimi” dergisinde 2000 yılından bu yana yer alan çalışmaların İngiltere’de tarih eğitimi gündeminde akademik, yönetsel ve uygulama bağlamındaki gelişme ve tartışmaları büyük oranda yansıttığını göstermektedir.

Elde edilen sonuçlara göre İngiltere’de yakın dönem tarih öğretimi gündeminde tarihsel düşünme/anlayış gelişimi ve tarihsel sorgulama becerilerinin geliştirilmesi konusuna büyük bir önem verildiği görülmektedir. Bu konular etkili tarih eğitimi açısından önem arz etmektedir. Türkiye’de güncel tarih öğretim programlarının çeşitli boyutlarında da tarihsel düşünme ve sorgulama becerilerinin gelişimine vurgu yapıldığı görülmektedir. Ancak mevcut tarih öğretiminin bu becerilerin gelişimine ne düzeyde katkı sağladığı ortaya konmuş değildir. Ayrıca Türkiye’de bu konularda gerçekleştirilen akademik çalışmaların sayısında son dönemde artış olduğu gözlenmekle birlikte bu çalışmaların genellikle betimsel nitelikli çalışmalardan oluştuğu görülmüştür. Bu bağlamda uygulamaya yön verecek öneriler içeren çalışmaların alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Araştırma sonucunda “Tarih Öğretimi” dergisinde tarih müfredatına yönelik yapıcı önerilere odaklanan çalışmalara sıklıkla yer verildiği görülmüştür. İngiltere’de okulların müfredat seçimi konusundaki özerklikleri bu konuda yapılacak tartışma ve önerileri çeşitlendirerek önemli bir gündem haline dönüştürmektedir. Bu durum ayrıca öğretmenlere daha fazla serbestlik tanıyan ve yaratıcılığı teşvik eden bir


yapıya imkan tanımaktadır. Oysaki Türkiye’de merkezi olarak belirlenen tek tip öğretim programları uygulanmaktadır. Bu tür bir müfredat çeşitliliğinin Türkiye’de de sağlanabilmesi öğretmen özerkliğine katkı sağlanması, yakından uzağa ilkesinin tarih eğitiminde uygulanabilmesi gibi konular açısından yararlı olacaktır.

### ***Araştırmanın Sınırlılıkları ve Gelecek Araştırmalar***

Araştırma İngiltere’de yakın dönem tarih eğitimi gündemini ve bu bağlamda yaşanan dönüşümleri ortaya koymayı amaçlamaktadır. 1969 yılından bu yana yayımlanmakta olan “Tarih Öğretimi” dergisi ise ülkede tarih eğitimi alanında uygulamada ve akademik anlamda yaşanan değişim ve dönüşümleri yansıtmasının yanı sıra bunlara yön veren köklü, etkili ve saygın bir dergidir. Bu nedenle mevcut araştırmada veriler “Tarih Öğretimi” dergisinin 2000 yılından bu yana yayımlanan sayılarının incelenmesi ile elde edilmiştir. Araştırma bu bağlamda elde edilen veriler ve çıkarımlar ile sınırlıdır.

Gelişmiş ülkelerde alan eğitimi konusunda yayın yapmakta olan nitelikli dergilerin benzer biçimde incelenmesinin bu ülkelerin alan eğitimi gündeminin anlaşılmasının yanı sıra Türkiye’de aynı alanın gelişimi ve yapılacak özgün çalışmalara yön verilmesi açısından da yararlı olacağı düşünülmektedir. Zira son dönemde yerli literatürdeki mevcut çalışmaların incelenerek alanın gelişiminin anlaşılmasını amaçlayan araştırmaların sayıca artmasına rağmen alan eğitiminde farklı ve gelişmiş ülkelerde üretilen literatürün incelendiği çalışmaların oldukça sınırlı olduğu görülmektedir. Bununla birlikte bu tür dergilerin belirlenen dönem aralığında incelenmesi ve bulguların Türkiye’de aynı alanda yapılan araştırmalarla karşılaştırılmasına odaklanacak çalışmaların da özgün veriler ortaya koyacağı söylenebilir.

## ORCID

Aslı Avcı Akçalı  <https://orcid.org/0000-0001-7628-3180>

## Kaynakça

- Adlığ, D. (2021). Tarih eğitimi ile ilgili yapılmış tezlerin incelenmesi. *MECMUA - Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(11), 329-348.
- Bage, G. (2000). *Thinking history 4-14. Teaching, learning, curricula and communities*. London: Routledge.
- Booth, A., (2008). The making of history teaching in 20th-century British higher education. [https://archives.history.ac.uk/makinghistory/resources/articles/teaching\\_of\\_history.html](https://archives.history.ac.uk/makinghistory/resources/articles/teaching_of_history.html) adresinden 16.02.2022 tarihinde erişildi.
- Boran Yılmaz, R., Erden, G.E., Özgür Sarıca, B., Akın, M., Yılmaz, Ö. & Berat, G. (2019). PISA' da başarılı ülkelerin öğretmen yetiştirme ve atama sistemlerinin karşılaştırılması. *Academic Platform Journal of Education and Change*, 2(2), 217-236.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş. & Demirel, F. (2008). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Chapman, A. J. (2017) Research and practice in history education in England: A perspective from London. *The Journal of Social Studies Education*, 6, 13-41.
- Chapman, A.J. (2021). Introduction: Historical knowing and the 'knowledge turn'. A. Chapman (Ed.), In *Knowing history in schools: Powerful knowledge and the powers of knowledge* (1-31). London: UCL.
- Cooper, H. (2018). Children, their world, their history education: The implications of the Cambridge review for primary history. *Education 3-13*, 46(6), 615-619.
- Dahalan, S. C. & Ahmad, A. R. (2018). Aims of history education in developed countries: A systematic literature review. *International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences*, 8(12), 2439–2449.
- Demircioğlu, İ.H. & Demircioğlu, E. (Ed.) (2017). *Türkiye'de tarih araştırmaları el kitabı*. Ankara: Pegem.
- Demircioğlu, İ.H. (2010). *Educating history teachers in Turkey and England: A comparative study*. Saarbrücken: Verlag Dr. Müller.
- Dennis, N. (2021). The stories we tell ourselves: History teaching, powerful knowledge and the importance of context. A. Chapman (Ed.), In *Knowing history in schools: Powerful knowledge and the powers of knowledge* (216-233). London: UCL.
- Department for Education (DfE). (2013). National curriculum in England: History programmes of study. <https://www.gov.uk/government/publications/national-curriculum-in-england-history-programmes-of-study/national-curriculum-in-england-history-programmes-of-study> adresinden 10.02.2022 tarihinde erişildi.
- Dinç, E. & S. Üztemur (2017). Türkiye'de sosyal bilgiler ve tarih eğitiminde müzeler ve tarihi mekânlardan yararlanmaya yönelik araştırmaların içerik analizi. *Milli Eğitim*, 214, 61-84.
- Franzosi, R. (2007). Content analysis: Objective, systematic, and quantitative description of content. R. Franzosi (Ed.), In *Content Analysis* (xxi-1). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Harris, R. & Burn, K. (2011). Curriculum theory, curriculum policy and the problem of ill-disciplined thinking. *Journal of Education Policy*, 26(2), 245-261.
- Hawkey, K. (2008). Farklı etnik kökenlerden gelen gençlerin İngiliz tarihine bakış açıları: Öğretim programı için öneriler. M. Safran ve D. Dilek (Ed.), In *21. yüzyılda kimlik, vatandaşlık ve tarih eğitimi* (ss.107-117). İstanbul: Yeni İnsan.
- Karasar, N.(2007). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel.
- Kenneth, N. (2021). Powerful knowledge for what?: History education and 45-degree discourse. A. Chapman (Ed.), In *Knowing history in schools: Powerful knowledge and the powers of knowledge* (177-201). London: UCL.
- Kitson, A. (2021). How helpful is the theory of powerful knowledge for history educators?. A. Chapman (Ed.), In *Knowing history in schools: Powerful knowledge and the powers of knowledge* (32-51). London: UCL.
- Murphy, J. (2009). *100 ideas for teaching history*. London: Continuum International.
- Smart, D. (2009). İngiltere ve Galler'de eğitim sistemi ve tarih öğretim programları. S. Aktekin, P. Harnett, M. Öztürk ve D. Smart (Ed.), In *Çok kültürlü bir Avrupa için tarih ve sosyal bilgiler eğitimi* (81-102). Ankara: Harf Eğitim.
- Smart, D. & Harnett, P. (2009). İngiltere'de tarih öğretim programı: Tartışmalı anlatılar. S. Aktekin, P. Harnett, M. Öztürk ve D. Smart (Ed.), In *Çok kültürlü bir Avrupa için tarih ve sosyal bilgiler eğitimi* (103-120). Ankara: Harf Eğitim.
- The National Archives. <https://discovery.nationalarchives.gov.uk/details/r/C342discovery.nationalarchives.gov.uk/details/r/C342> adresinden 10.02.2022 tarihinde erişildi.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2006). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin
- Young, M. (2021). Powerful knowledge and the powers of knowledge: A dialogue with history educators. A. Chapman (Ed.), In *Knowing history in schools: Powerful knowledge and the powers of knowledge* (234-259). London: UCL.
- www.history.org.uk



# The Journal of International Social Science Education



ISSN: 2146-6297 (Online) Journal homepage: <https://www.dergipark.org.tr/en/pub/issej>

## Recent history education agenda in England: In the scope of "Teaching History" journal

Aslı Avcı Akçalı

**To cite this article:** Avcı Akçalı, A. (2022). Recent history education agenda in England: In the scope of "Teaching History" journal, The Journal of International Social Science Education, 8(2), 237-268. DOI: 10.47615/issej.1104038

**To link to this article:** <https://doi.org/10.47615/issej.1104038>



© 2022 The Author(s). Reprints and permissions: Authors have permission to share their article after it has been published in ISSEJ/The Journal of International Social Science Education, either in print or online as a First Edition

### Highlights

"Teaching History" journal has a rich publication content that sheds light on and directs the practical and academic transformations in the field of history education in England since 1969.

With the present study, it is aimed to understand the development of the field of history education in England in the recent period, through the example of a respected and important journal in this field. Thus it is thought that it will contribute to produce inferences for the development of the field and original researches in Turkey.

ISSEJ/The Journal of International Social Science Education is a double peer-reviewed online journal. This article can be used for research, teaching and private studies. Only the authors are responsible for the content of the article. The journal has the copyright of the articles. The publisher cannot be held liable for any loss, transaction, claim or damage arising directly or indirectly in connection with the use of the research material.

All authors are requested to disclose any actual or potential conflict of interest including any financial, personal or other relationships with other people or organizations regarding the submitted work.



## Recent history education agenda in England: In the scope of “Teaching History” journal

Aslı Avcı Akçalı 

Department of Social Studies Education, Dokuz Eylül University, İzmir, 35380, Türkiye

### ABSTRACT

“Teaching History” journal, which has been published in England since 1969, is one of the regular publications of the Historical Association. The journal which published for history teachers at secondary education level, has a significant readership both nationally and internationally. The “Teaching History” journal contains a rich publication content that reflects the theoretical and practical changes, transformations and innovations experienced in the field of secondary history teaching in the country, as well as the problems and suggestions for their solution. This research aims to examine the issues of the “Teaching History” journal since 2000. Thus, in the example of a respected and important journal in the field of history education, it is aimed to reveal the trends in academic research and to shed light on the issues that are on the agenda in the country and the development of the field in the specified period. The design of the study, which is based on the qualitative research approach, is case study. The data obtained by the documentary scanning method in the research, were analyzed based on the content analysis method. According to the analysis made; it has been observed that the main theme in the issues of the journal published since 2000 is the development of historical thinking and understanding. In the sections of the journal, which focuses on solving various problems related to history teaching and where successful practices are introduced and good ideas are shared, it is seen that the subjects of multi-dimensional teaching of historical subjects or periods, historical inquiry and developing historical understanding were frequently mentioned. In the sections of the journal, which aim at the development of new history teachers and where the problems encountered and solutions are discussed in this context, it has been seen that the problems experienced in field education, personal/professional attitudes and development, and teaching in accordance with the needs of the students were often discussed. In this context, it has been seen that the problems faced by teachers in using current and effective history teaching methods are also frequently mentioned.

### ARTICLE HISTORY

Received 15 April 2022  
Accepted 2 July 2022

### KEYWORDS

History Education,  
England, “Teaching  
History” Journal

Type of the paper  
Research article

CONTACT Aslı Avcı Akçalı  [asli.avci@deu.edu.tr](mailto:asli.avci@deu.edu.tr)

© 2022 The Author(s).

This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-NonCommercial License <http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>), which permits non-commercial re-use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited, and is not altered, transformed, or built upon in any way.

## Introduction

Traditionally, history education in England has been continued with a knowledge-based, chronological approach based on British History and memorization. The political and social transformations experienced after the Second World War, on the other hand, caused schools to be assigned different tasks. In the 1960s and 70s, the debates on the purpose, nature and value of history education in schools led to the reconsideration of the subject. The developments such as the "New History" approach and the "Schools History Project" (SHP), advances in technology and the requirements of the era led to the questioning of the classical approach in history education. Then, a new approach that fuses knowledge and skills was adopted at the end of the 20th century (Smart & Harnett, 2009).

History education in England, as in many countries in the recent period, is in a constant change. There are many discussions about how the history taught in schools as an activity and way of relating to the world should be and how it can be (Chapman, 2021, Cooper, 2018, Dennis, 2021, Kenneth, 2021, Young, 2021). In order to understand these changes, Chapman (2017), who examined the discussions and researches about the curriculum of this period, revealed some findings. Chapman explained that the curriculum which was accepted in 2013 was criticized for the reasons that it was politicized, there was an effort to put a traditional national narrative at the center of history education, it didn't focus on historical thinking skills, it caused a series of events and people to be handled superficially. Then this curriculum was revised because of these criticisms. According to him, the enacted secondary education curriculum has the following characteristics: There is a clear focus on British history in terms of content (for all ages), although it decreases in later grades. At KS3 (ages 11-14) a coherent and chronologically organized understanding of all British history is expected to be developed, which takes precedence over the history of other parts of the world. At the GCSE (ages 14-16) level, British History accounts for at least 40% of the content mentioned throughout the course. At A-Level (ages 16-19), the course has a broader and coherent content that requires more comprehensive and in-depth learning of the history of more than one country or state. According to the evaluation of this curriculum, it is thought that more attention is paid to the development of historical thinking skills at the later ages. Referring to some research findings is another way of understanding the recent transformations in the field of history education in England. Chapman (2017) reached the following conclusions in this context: According to three studies conducted between 2000 and 2017, the development of historical knowledge and understanding (especially historical significance, interpretation and evidence) has always been at the forefront. Apart from this, subjects such as ethics, citizenship and diversity, teaching history to different ages, assessment and evaluation, teachers' knowledge and teacher education, international developments, national policy, school inspections, and links with academic history were included in the researches of this period.

Educational issues are inseparable from disciplinary trends, government policies, and broader forces in society. The trajectory of history teaching is also affected by the issues such as the academic professionalization process, research trends, changing government attitudes, and the media influence on the popularization of history (Boot, 2008). The

reflections of these changes and transformations show themselves in the researches in this field in countries. Examining the relevant literature is an important way to understand these changes and transformations.

“Teaching History” journal, which has been published in England since 1969, is one of the regular publications of the Historical Association. The journal which published for history teachers at secondary education level, has a significant readership both nationally and internationally. The “Teaching History” journal contains a rich publication content that reflects the theoretical and practical changes, transformations and innovations experienced in the field of secondary history teaching in the country, as well as the problems and suggestions for their solution.

### Purpose

This research aims to examine the issues of the “Teaching History” journal since 2000. Thus, in the example of a respected and important journal in the field of history education, it is aimed to reveal the trends in academic research and to shed light on the issues that are on the agenda in the country and the development of the field in the specified period. The main question of the research is “What inferences can be made about the recent history education agenda in England by examining the issues of “Teaching History” journal published since 2000?”

. The sub-questions of the research are as follows:

- What are the main themes discussed in the journal issues since 2000?
- What are the topics covered since 2000 in the sections of the journal that focus on solving a problem related to history teaching and share good ideas by introducing successful practices?
- What are the issues that have been discussed since 2000 in the sections of the journal aiming at the development of new history teachers and dealing with the problems encountered and solution suggestions on this issue?

### Method

The research is based on a qualitative approach as it aims to present the determined phenomenon in its natural environment, realistically and holistically. It is a descriptive research that aims to describe the current situation as fully and carefully as possible, rather than a relational or intervening process. The research is based on the case study pattern, as it aims to understand the changes and processes that occur in an uncontrollable situation/phenomenon by making an in-depth examination. The data collection method of the research is based on documentary scanning (Karasar, 2007). Content analysis method, one of the analysis methods presented by Strauss and Corbin, was used in the analysis of the research data (Yıldırım & Şimşek, 2006).

### Findings

Since 2000, 89 issues have been published in “Teaching History” journal. Each of these issues focuses on a specific main theme. “Development of historical thinking/

understanding” of students is the most frequently covered theme in these issues of the journal. Moreover, debates on history curriculum, teaching how to do history, teaching specific historical topics, teaching to make historical judgments and narratives, teaching history to students of different levels and abilities are the other frequently discussed main subjects in the issues. There are also issues that focus on improving students' skills such as historical inquiry, participation, creativity, chronology, historical writing, and use of evidence.

There are also sections within the journal, which serve the purpose of presenting plans for the solution of a particular problem in history education and for teachers to share their experiences and ideas on good history teaching practices. In this context, “Cunning Plan” sections frequently focus on the multidimensional teaching of a historical subject/period, teaching historical inquiry, using the researches of historians as a source in history teaching, teaching repetitive subjects in history teaching and using primary sources. In “Triumphs Show” sections developing students' historical understanding, engaging and encouraging students' interest in history, facilitate the teaching of complex and comprehensive historical subjects, teaching the history science/historical method, teaching history more realistically, teaching everyday life in history, developing interdisciplinary curriculum are the frequently examined subjects. Some sections regularly published in the “Teaching History” journal aim at the development of new history teachers and include studies that deal with the problems encountered in this subject and suggestions for solutions. In this context, in “Move Me on” sections, problems with field education, personal/professional attitudes and development of new history teachers, problems in teaching according to the needs of the students, planning teaching, using sources, assessment and evaluation, limitation of teacher autonomy are often the focus. In “New, Novice or Nervous” sections key sources written about the plans to meet curriculum expectations, developing students' discussion, reading, writing and analyzing skills, supporting them to make historical judgements and narratives and use historical evidences are identified to assist new history teachers. Lastly “What's the Wisdom on...” sections offer suggestions to new history teachers on assessment and evaluation, comprehensive historical writing, comprehensive historical reading, teaching causality, deciding what is important in history, teaching similarities and differences, teaching change and continuity, performing well-structured historical inquiries, making use of historians' studies in teaching, using historical sources in teaching.

## Discussion and Conclusion

According to the analysis made it has been observed that the main theme in the issues of the journal published since 2000 is the development of historical thinking and understanding. In the sections of the journal, which focuses on solving various problems related to history teaching and where successful practices are introduced and good ideas are shared, it is seen that the subjects of multi-dimensional teaching of historical subjects or periods, historical inquiry and developing historical understanding were frequently mentioned. In the sections of the journal, which aim at the development of new history teachers and where the problems encountered and solutions are discussed in this context, it has been seen that the problems experienced in field education, personal/professional

attitudes and development, and teaching in accordance with the needs of the students were often discussed. In this context, it has been seen that the problems faced by teachers in using current and effective history teaching methods are also frequently mentioned.

### *Implication and Suggestions*

The results obtained in the research show that the researches published in the “Teaching History” journal since 2000 largely reflect the developments and discussions in the context of academic, managerial and practice in the history education agenda in England.

According to the results obtained, it is seen that a great importance is given to the development of historical thinking/understanding and the development of historical inquiry skills in the recent history teaching agenda in England. These issues are important for effective history education. It is seen that the development of historical thinking and inquiry skills are also emphasized in various dimensions of current history teaching curriculum in Turkey. However, it has not been revealed to what extent the current history teaching contributes to the development of these skills. In addition, although it has been observed that the number of academic studies conducted on these subjects in Turkey has increased recently, it has been observed that these studies generally consist of descriptive studies. In this context, it is thought that studies and activities containing suggestions that will guide the practice will contribute to the field.

As a result of the research, it has been observed that studies focusing on constructive suggestions for the history curriculum are frequently included in the “Teaching History” journal. The autonomy of schools in the curriculum selection in England makes it an important agenda by diversifying the discussions and suggestions to be made on this subject. This situation also allows for an educational structure that gives more freedom to teachers and encourages their creativity. However, centrally determined uniform curricula are implemented in Turkey. Providing such a curriculum diversity in Turkey will be beneficial in terms of contributing to teacher autonomy and applying the close-away principle in history education.


### *Research Limitations and Future Research*

The research aims to reveal the recent history education agenda in England and the transformations experienced in this context. The “Teaching History” journal, which has been published since 1969, is a well-established, influential and respected journal that not only reflects the practical and academic changes and transformations in history education in the country, but also directs them. For this reason, the data in the present study were obtained by examining the issues of this journal since 2000. The research is limited to the data and inferences obtained in this context.

It is thought that examining the qualified journals that publish on field education in developed countries in a similar way will be useful in terms of understanding the field education agenda of these countries, as well as in terms of developing the same field in Turkey and guiding the original studies to be done. Because, although the number of studies aiming to understand the development of the field by examining the existing

studies in the domestic literature has increased in recent years, it is seen that the researches examining the literature produced in different and developed countries in field education are quite limited. However, it can be said that studies focusing on examining such journals within the specified period and comparing the findings with the studies conducted in the same field in Turkey will also reveal original data.

## ORCID

Aslı Avcı Akçalı  <https://orcid.org/0000-0001-7628-3180>

## References

- Adlığ, D. (2021). Tarih eğitimi ile ilgili yapılmış tezlerin incelenmesi. *MECMUA - Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(11), 329-348.
- Bage, G. (2000). *Thinking history 4-14. Teaching, learning, curricula and communities*. London: Routledge.
- Booth, A., (2008). The making of history teaching in 20th-century British higher education. Retrieved on 16.02.2022 from [https://archives.history.ac.uk/makinghistory/resources/articles/teaching\\_of\\_history.html](https://archives.history.ac.uk/makinghistory/resources/articles/teaching_of_history.html)
- Boran Yılmaz, R., Erden, G.E., Özgür Sarıca, B., Akın, M., Yılmaz, Ö. & Berat, G. (2019). PISA’ da başarılı ülkelerin öğretmen yetiştirme ve atama sistemlerinin karşılaştırılması. *Academic Platform Journal of Education and Change*, 2(2), 217-236.
- Büyükköztürk, ř., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö.E., Karadeniz, ř. & Demirel, F. (2008). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Chapman, A. J. (2017) Research and practice in history education in England: A perspective from London. *The Journal of Social Studies Education*, 6, 13-41.
- Chapman, A.J. (2021). Introduction: Historical knowing and the ‘knowledge turn’. A. Chapman (Ed.), In *Knowing history in schools: Powerful knowledge and the powers of knowledge* (1-31). London: UCL.
- Cooper, H. (2018). Children, their world, their history education: The implications of the Cambridge review for primary history. *Education 3-13*, 46(6), 615-619.
- Dahalan, S. C. & Ahmad, A. R. (2018). Aims of history education in developed countries: A systematic literature review. *International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences*, 8(12), 2439–2449.
- Demircioğlu, İ.H. & Demircioğlu, E. (Ed.) (2017). *Türkiye’de tarih araştırmaları el kitabı*. Ankara: Pegem.
- Demircioğlu, İ.H. (2010). *Educating history teachers in Turkey and England: A comparative study*. Saarbrücken: Verlag Dr. Müller.
- Dennis, N. (2021). The stories we tell ourselves: History teaching, powerful knowledge and the importance of context. A. Chapman (Ed.), In *Knowing history in schools: Powerful knowledge and the powers of knowledge* (216-233). London: UCL.
- Department for Education (DfE). (2013). National curriculum in England: History programmes of study. Retrieved on 10.02.2022, from <https://www.gov.uk/government/publications/national-curriculum-in-england-history-programmes-of-study/national-curriculum-in-england-history-programmes-of-study>
- Dinç, E. & S. Üztumur (2017). Türkiye’de sosyal bilgiler ve tarih eğitiminde müzeler ve tarihi mekânlardan yararlanmaya yönelik araştırmaların içerik analizi. *Milli Eğitim*, 214, 61-84.
- Franzosi, R. (2007). Content analysis: Objective, systematic, and quantitative description of content. R. Franzosi (Ed.), In *Content Analysis* (xxi-1). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Harris, R. & Burn, K. (2011). Curriculum theory, curriculum policy and the problem of ill-disciplined thinking. *Journal of Education Policy*, 26(2), 245-261.
- Hawkey, K. (2008). Farklı etnik kökenlerden gelen gençlerin İngiliz tarihine bakış açıları: Öğretim programı için öneriler. M. Safran ve D. Dilek (Ed.), In *21. yüzyılda kimlik, vatandaşlık ve tarih eğitimi* (ss.107-117). İstanbul: Yeni İnsan.
- Karasar, N.(2007). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel.
- Kenneth, N. (2021). Powerful knowledge for what?: History education and 45-degree discourse. A. Chapman (Ed.), In *Knowing history in schools: Powerful knowledge and the powers of knowledge* (177-201). London: UCL.

- Kitson, A. (2021). How helpful is the theory of powerful knowledge for history educators?. A. Chapman (Ed.), In *Knowing history in schools: Powerful knowledge and the powers of knowledge* (32-51). London: UCL.
- Murphy, J. (2009). *100 ideas for teaching history*. London: Continuum International.
- Smart, D. (2009). İngiltere ve Galler'de eğitim sistemi ve tarih öğretim programları. S. Aktekin, P. Harnett, M. Öztürk ve D. Smart (Ed.), In *Çok kültürlü bir Avrupa için tarih ve sosyal bilgiler eğitimi* (81-102). Ankara: Harf Eğitim.
- Smart, D. & Harnett, P. (2009). İngiltere'de tarih öğretim programı: Tartışmalı anlatılar. S. Aktekin, P. Harnett, M. Öztürk ve D. Smart (Ed.), In *Çok kültürlü bir Avrupa için tarih ve sosyal bilgiler eğitimi* (103-120). Ankara: Harf Eğitim.
- The National Archives. Retrieved on 10.02.2022 from <https://discovery.nationalarchives.gov.uk/details/r/C342discovery.nationalarchives.gov.uk/details/r/C342f>
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2006). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin
- Young, M. (2021). Powerful knowledge and the powers of knowledge: A dialogue with history educators. A. Chapman (Ed.), In *Knowing history in schools: Powerful knowledge and the powers of knowledge* (234-259). London: UCL.
- www.history.org.uk